

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se

Yttrande över Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad

Ert diarienummer: LI2024/01940.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen i Värmlands län tillstyrker, med nedanstående tillägg, förslagen om ändringar i plan- och bygglagen (PBL).

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta fram att förslaget riskerar att försämra tillgängligheten för äldre och personer med nedsatt rörelseförmåga, vilket kan leda till ökade behov av bostadsanpassning och därmed högre kostnader för kommunerna. I större städer är andelen av bostadsbeståndet med dessa trevåningshus ofta betydligt mindre än i vårt län. Därför kan problematiken kring framtida bostadsanpassning och kommunala kostnader få konsekvenser i mindre orter med större andel äldre bebyggelse.

Anpassningsutrymmet vid ändring av byggnad (avsnitt 7.1)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om anpassningsutrymme vid ändring av byggnad.

Detta för att skapa en enhetlig tolkning, minska osäkerhet och undvika onödigt kostsamma krav som kan bromsa bostadsbyggande, samtidigt som grundkraven på funktion och tillgänglighet behålls.

Resurshushållning som anpassningsgrund (avsnitt 7.2)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om resurshushållning som anpassningsgrund.

Detta för att underlätta återbruk av befintligt material, minska byggsektorns klimatpåverkan och avfall, och stödja Sveriges klimatmål.

Kraven på tillgänglighet och användbarhet (avsnitt 7.3)

Avsnitt 7.3.1 - Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om undantaget för vindar och suterrängvåning, med följande kommentarer.

Dagens möjlighet att inreda vindar med lägenheter på upp till 35 kvm, utan krav på hiss, föreslås utökas till att gälla lägenheter utan begränsning av area.

Med större bostäder ökar möjligheten för att kunna bo kvar i dessa "otillgängliga" bostäder även på äldre dagar. Detta kan i sin tur medföra ökade krav på kommunen gällande bostadsanpassning.

Länsstyrelsen anser att det skulle vara fördelaktigt att införa en definition av vad som räknas som suterrängvåning i PBF.

För att bättre förstå omfattningen av de negativa konsekvenser som förslaget kan innebära finns behov av att i det fortsatta lagstiftningsarbetet analysera hur stort bostadsbestånd förslaget kan komma att omfatta.

Avsnitt 7.3.2 - Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om borttagandet av den förstärkta ställningen för tillgänglighetskraven.

En viktig aspekt är att borttagandet av den förstärkta ställningen i PBL inte får påverka grundkravet på tillgänglighet och användbarhet.

Avsnitt 7.3.3 - Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om undantaget för hissar, med följande kommentarer.

Undantaget utökas till att gälla för ändringar av byggnader som innehåller bostäder och som har färre än fyra våningar (jämfört med dagens tre). Undantaget medger dock inte att tillgängligheten försämras genom att en befintlig hiss tas ur bruk.

Sammantaget innebär förslagen i avsnitten 7.3 en intressekonflikt mellan tillgänglighetsaspekter och mål kopplade till cirkulär ekonomi, kulturvärden och byggkostnader.

Länsstyrelsen påminner särskilt om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som ställer krav på en

successiv förbättring av tillgängligheten i befintliga miljöer. De föreslagna lättnaderna riskerar att försvåra ett långsiktigt och inkluderande arbete för universell utformning. Ur ett rättighetsperspektiv innebär förslagen om lättnaderna i PBL en rörelse bort från konventionens syfte, även om de formellt inte bryter mot den.

Retroaktiva krav på taksäkerhet (avsnitt 7.4)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om förenkling av krav på taksäkerhet genom att slopa hänvisningen till äldre regler.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövdingen Georg Andrén med plan- och infrastrukturhandläggare Meda Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också t.f. länsråd Cecilia Tisell, avdelningschefen Tomas Sahlström, enhetschefen Anna Persson, rättschefen Ingela Alverfors samt enhetschefen social hållbarhet Beatrice Högå deltagit.